

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2018 m. d.
įsakymu Nr. V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.1.3-CPVA-V-601 „SVEIKO SENĖJIMO
PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS
NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-601 „Sveiko senėjimo paslaugų kokybės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-601 „Sveiko senėjimo paslaugų kokybės gerinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų

programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“;

2.5. Rekomendacijas dėl sutikimo įkeisti ar kitaip suvaržyti turtą, įsigytą ar sukurtą iš Europos Sąjungos fondų lėšų (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2014 m. liepos 31 d., paskelbta svetainėje www.esinvesticijos.lt);

2.6. 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašas);

2.7. Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“, (toliau – Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje veiksmų planas) 5 priedą „Kompleksinių slaugos ir geriatrinių sveikatos priežiūros paslaugų tinklo organizavimo krypties aprašas“;

2.8. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.9. Geriatrijos dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. V-912 „Dėl geriatrijos dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo ir geriatrijos ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos iš jų apibrėžtys:

3.1. **Geriatrijos centras** - antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarines ir ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikianti asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje teikiamos visos geriatrijos paslaugos – stacionarinės, dienos stacionaro ir ambulatorinės, bei bendradarbiaujanti su Vilniaus universitetu ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetu geriatrinės pagalbos metodinio vadovavimo, nuolatinio ir tęstinio kvalifikacijos kėlimo, gerontologijos mokslo ir mokymo klinikinės bazės veikloje.

4. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 20 072 241 eurų (dvidešimt milijonų septyniasdešimt du tūkstančius du šimtus keturiasdešimt vieną eurą), iš kurių iki

7 229 882 eurų (septynių milijonų dviejų šimtų dvidešimt devynių tūkstančių aštuonių šimtų aštuoniasdešimt dviejų eurų) – ES struktūrinių fondų Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF) ir iki 1 186 809 eurų (vieno milijono vieno šimto aštuoniasdešimt šešių tūkstančių aštuoni šimtai devynių eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Iš jų – 10 073 387 eurų (dešimt milijonų septyniasdešimt trijų tūkstančių trijų šimtų aštuoniasdešimt septynių eurų) ERPF lėšų ir 1 582 163 (vieno milijono penkių šimto aštuoniasdešimt dviejų tūkstančių vieno šimto šešiasdešimt trijų eurų) eurų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 8 prioritetui „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinti.

9. Priemonės tikslas – geriatrinių sveikatos priežiūros paslaugų plėtra bei prieinamumo didinimas, siekiant sudaryti prielaidas vyresnio amžiaus asmenims pagerinti gyvenimo kokybę.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos, skirtos geriatrijos paslaugų plėtrai reikalingos infrastruktūros sukūrimui / atnaujinimui:

10.1. geriatrijos centrų įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas;

10.2. stacionariųjų geriatrinių skyrių įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas;

10.3. geriatrijos dienos stacionarų ir konsultacinių kabinetų įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas.

11. Pagal Aprašą įgyvendinant 9.1–9.3 papunkčiuose nurodytas veiklas, netinkamos finansuoti esamų ir naudojamų pastatų rekonstrukcijos išlaidos, jei šios savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių sveikatos priežiūros viešųjų pastatų atnaujinimo išlaidos yra ar bus finansuojamos pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, o valstybės nuosavybės teise priklausančių sveikatos priežiūros viešųjų pastatų atnaujinimo išlaidos yra / bus finansuojamos pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos administruojamas Veiksmų programos 4.3.1. konkretaus uždavinio „Sumažinti energijos suvartojimą viešojoje infrastruktūroje ir daugiabučiuose namuose“ priemonės.

12. Projekto veiklų išlaidos gali būti finansuojamos, jei jos nėra pakartotinai finansuojamos / numatomos finansuoti iš Valstybės investicijų programos lėšų ir (ar) iš kitos finansinės paramos priemonių.

13. Pagal Aprašą remiamų veiklų valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti iki 2018 m. IV ketvirčio pabaigos.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

14. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai ir partneriai yra:

Veiklos Nr. (Aprašo punktas)	Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
10.1.	geriatrijos centrų įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, VšĮ Kauno klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, VšĮ Kauno klinikinė ligoninė

10.2.	stacionariųjų geriatrinių skyrių įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė ar VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė, VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė; VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė, VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė, VšĮ Marijampolės ligoninė, VšĮ Utenos ligoninė, VšĮ Telšių apskrities ligoninė, VšĮ Tauragės ligoninė	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė ar VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė, VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė; VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė, VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė, VšĮ Marijampolės ligoninė, VšĮ Utenos ligoninė, VšĮ Telšių apskrities ligoninė, VšĮ Tauragės ligoninė
10.3.	geriatrijos dienos stacionarų ir konsultacinių kabinetų įkūrimas / atnaujinimas: statinių ir (ar) patalpų rekonstravimas ir (ar) remontas, medicinos ir kitos įrangos įsigijimas	VšĮ Kėdainių ligoninė, VšĮ Ukmergės ligoninė, VšĮ Radviliškio ligoninė, VšĮ Rokiškio ligoninė, VšĮ Pasvalio ligoninė, VšĮ Raseinių ligoninė, VšĮ Lazdijų ligoninė, VšĮ Druskininkų ligoninė, VšĮ Švenčionių rajono ligoninė, VšĮ Kelmės ligoninė, VšĮ Vilkaviškio ligoninė, VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė, VšĮ Varėnos ligoninė, VšĮ Jurbarko ligoninė, VšĮ Joniškio ligoninė, VšĮ Elektrėnų ligoninė, VšĮ Biržų ligoninė, VšĮ Šakių ligoninė, VšĮ Kaišiadorių ligoninė, VšĮ Pakruojo ligoninė, VšĮ Ignalinos rajono ligoninė, VšĮ Prienų ligoninė, VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė, VšĮ Zarasų ligoninė, VšĮ Širvintų ligoninė, VšĮ Molėtų ligoninė, VšĮ Kupiškio ligoninė, VšĮ Kuršėnų ligoninė	VšĮ Kėdainių ligoninė, VšĮ Ukmergės ligoninė, VšĮ Radviliškio ligoninė, VšĮ Rokiškio ligoninė, VšĮ Pasvalio ligoninė, VšĮ Raseinių ligoninė, VšĮ Lazdijų ligoninė, VšĮ Druskininkų ligoninė, VšĮ Švenčionių rajono ligoninė, VšĮ Kelmės ligoninė, VšĮ Vilkaviškio ligoninė, VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė, VšĮ Varėnos ligoninė, VšĮ Jurbarko ligoninė, VšĮ Joniškio ligoninė, VšĮ Elektrėnų ligoninė, VšĮ Biržų ligoninė, VšĮ Šakių ligoninė, VšĮ Kaišiadorių ligoninė, VšĮ Pakruojo ligoninė, VšĮ Ignalinos rajono ligoninė, VšĮ Prienų ligoninė, VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė, VšĮ Zarasų ligoninė, VšĮ Širvintų ligoninė, VšĮ Molėtų ligoninė, VšĮ Kupiškio ligoninė, VšĮ Kuršėnų ligoninė

15. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas, ar kartu su partneriais. Tuo atveju, jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), projekto vykdytojas atstovauja visiems partneriams projekto sutarties vykdymo ir projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad partneris (-iai) būtų tinkamai informuotas (-i) apie jo (jų) pareigas, susijusias su projekto sutarties vykdymu ir projekto įgyvendinimu, taip pat laikytusi visų su projekto įgyvendinimu susijusių įsipareigojimų, nustatytų projekto sutartyje ir Projektų taisyklėse. Iki projekto sutarties pasirašymo projekto vykdytojas su partneriu (-iais) sudaro sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektai turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto 2018 m. gegužės 3 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-2 (32):

17.1. projektai turi atitikti Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje veiksmų plano 5 priedo „Kompleksinių slaugos ir geriatrinių sveikatos priežiūros paslaugų tinklo organizavimo krypties aprašas“, nuostatas, t. y. siekia 25 punkte iškelto tikslo, 26 punkte nustatyto uždavinio ir įgyvendina 49.1 ir (arba) 49.2, ir (arba) 49.3 papunkčiuose numatytas priemones.

18. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

20. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ne ilgiau kaip iki 2023 m. rugsėjo 1 d. ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

21. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

22. Projektu turi būti siekiama toliau išvardytų visų atitinkamai Aprašo veiklai priskiriamų stebėsenos rodiklių, kurių skaičiavimo aprašai nustatyti Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše ir Priemonių įgyvendinimo plane bei paskelbti interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt:

Eil. Nr.	Rodiklio kodas	Stebėsenos rodiklio pavadinimas	Pasirenkamas vykdamas veiklas Nr. (nurodomi atitinkami šio Aprašo punktai)
1.	R.N.601	„Pacientai, kuriems pagerinta paslaugų kokybė ir prieinamumas“	10.1–10.3
2.	P.S.363	„Viešąsias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose pagerinta paslaugų teikimo infrastruktūra, skaičius“	10.1–10.3

23. Aprašo 22 punkte nurodytas priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklis skaičiuojamas pagal Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

24. Projekto parengtumui taikomas šis reikalavimas – jei projekte numatoma vykdyti statybos darbus, iki paraiškos įgyvendinamajai institucijai pateikimo pareiškėjas turi turėti Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ (toliau – STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“), nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą statybos projektą arba statinio projektavimo užduotį, jei statybos projektas dar nėra patvirtintas. Jei projekte statybos darbų vykdyti nenumatoma arba numatytiems statybos darbams rengti statybos projektą neprivaloma, šis reikalavimas netaikomas.

25. Daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į statinį ir (ar) žemę, kurioje įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, taip pat žemės ir (ar) statinio valdymo formos (nuoma, panauda) turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka ir galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos. Jei statinys ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos

sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas.

26. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Pareiškėjas projekto, pagal kurį numatoma atnaujinti pastatą (-us) atliekant paprastojo remonto darbus, paraiškoje privalo numatyti pagal projektą įgyvendinti bent vieną Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“, VII skyriuje „Negyvenamieji pastatai“ ir (arba) IX skyriuje „Sanitarinės patalpos“, ir (arba) X skyriuje „Teritorijų ir pastatų elementai“ nurodytą priemonę.

27. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

28. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

29. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus. Pagal šį Aprašą Projektų taisyklių 405.2 papunktyje nustatytas reikalavimas išankstinėms sąskaitoms pateikti rangovo, prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo gautą kredito įstaigos išankstinio mokėjimo grąžinimo garantiją, laidavimo ar laidavimo draudimo dokumentą netaikomas.

30. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

31. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

32. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

33. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, atitinkančios Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties 1 lentelės „Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašas“ šios kategorijos nuostatas. Įgyvendinant tik Aprašo 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytas veiklas. Projekto išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos vadovaujantis Aprašo 35 ir 36 punktais.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos, atitinkančios Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties 1 lentelės „Projekto

		biudžeto išlaidų kategorijų aprašas“ šios kategorijos nuostatas, išskyrus šiuos ribojimus: 1. išlaidos, skirtos vienkartinėms medicinos priemonėms, reagentams įsigyti, yra netinkamos finansuoti; 2. transporto priemonių išlaidos visoms veikloms yra netinkamos finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti laikomos investicinio projekto parengimo išlaidos 10.1–10.3 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti. Investicinio projekto parengimo kaina negali viršyti 4 000 eurų. Projekto išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos vadovaujantis Aprašo 35 ir 36 punktais.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti laikomos tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 450.1–450.6 papunkčius. Projekto išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos vadovaujantis Aprašo 35 ir 36 punktais.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą:	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.

Pastaba: Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

34. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

35. Projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąją normą, kuri nustatoma vadovaujantis 2016 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtinta (2017 m. liepos 20 d. redakcija) „Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita“. Nurodyta ataskaita skelbiama: <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>).

36. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 33.7 papunktyje ir 35 punkte nurodytas fiksuotąsias normas, turi atitikti šias nuostatas:

36.1. pagal fiksuotuosius įkainius/ fiksuotąją normą apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

36.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

36.3. projektų išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje;

36.4. projekto įgyvendinimo metu vadovaujančiajai ar audito institucijoms nustačius, kad fiksuotasis įkainis / fiksuotoji suma / fiksuotoji norma buvo netinkamai nustatyti, patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos taikomi projekto veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

37. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus investicijų projekto parengimo / pirkimo išlaidas, jeigu šios išlaidos yra patirtos ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d. Investicijų projekto rengimo / pirkimo išlaidas pareiškėjas gali įtraukti į projekto biudžetą.

38. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

39. Galimi pareiškėjai iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą nurodytos datos turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projektų įgyvendinimo pagal formą, nustatytą Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo 5 priede. Kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai turi pateikti:

39.1. preliminarių projekto išlaidų deklaracijos lapą (Aprašo 2 priedas), patvirtinantį, jog nurodytos preliminarios projekto išlaidos nėra pakartotinai finansuojamos / numatomos finansuoti iš Valstybės investicijų programos lėšų ir (ar) pagal 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemonės iš kitų 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ar priemonių ir (ar) iš kitų finansinės paramos priemonių;

39.2. investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką (toliau – Investicijų projektų rengimo metodika), kuri skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, jei projektu siekiama investuoti į turtą arba infrastruktūrą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti, ir projektui įgyvendinti suplanuotų investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkanti pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuojuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 eurų (trys šimtai tūkstančių eurų). Kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas, taip pat jo priedai – sąnaudų naudos analizės (toliau – SNA) ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės (toliau – SEA) rezultatų lentelės *MS Excel* formatu.

40. Jei projekto įgyvendinimo alternatyvai (-oms) įvertinti taikomas SNA metodas, Investicijų projekte taikomi projektų tipai „Investicijos į viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros modernizavimą ir / ar plėtrą“ priskirtini socialinės-ekonominės naudos / žalos komponentai.

41. Investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos projekto įgyvendinimo alternatyvos, vadovaujantis Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedu. Pareiškėjas savo nuožiūra gali nagrinėti ir kitas (papildomas) alternatyvas.

42. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo (-ų) sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

43. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“ bei CPVA puslapyje www.cpva.lt.

44. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 46 punkte nurodytais priedais iki kvietime teikti paraiškas nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

45. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus raštu / per DMS.

46. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 46.3–46.5 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

46.1. įgaliojimą pasirašyti paraišką, arba kitą dokumentą, patvirtinantį teisę pasirašyti paraišką;

46.2. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

46.3. klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo pridėtinės vertės mokesčio išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais, klausimyną turi pateikti ir kiekvienas partneris;

46.4. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus (taikoma, kai planuojama vykdyti ūkinė veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, gali turėti poveikį aplinkai arba yra susijusi su „Natura 2000“ teritorijomis);

46.5. informaciją apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai iš ERPF finansuojamo projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo viršija 1 mln. eurų);

46.6. įvykdytų viešųjų pirkimų, viršijančių tarptautinio pirkimo vertę, apibrėžtą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 11 straipsnyje, kurių prašoma finansuoti projekte suma viršija 175 000 eurų (vieno šimto septyniasdešimt penkių tūkstančių eurų), dokumentus;

46.7. pagrindinio projekto pirkimo, kurio prašoma finansuoti projekte suma sudaro didžiausią projekto biudžeto dalį, dokumentai, jeigu šis pirkimas teikiant projekto paraišką yra įvykdytas;

46.8. paraiškoje numatytas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (komercinius pasiūlymus, sutartis ir kt.);

46.9. pareiškėjo teisės į žemės sklypą ir (ar) statinį nuosavybės arba kitą nekilnojamojo turto valdymo ar naudojimo teisę patvirtinančių dokumentų kopijas (jei taikoma);

46.10. jei statinys ar sklypas, kuriame numatoma atlikti statybos darbus, pareiškėjui (partneriui) priklauso ne nuosavybės teise, turi būti pateikta šio turto valdymo / naudojimo sutarties kopija ir/ar turto valdytojo raštiškas sutikimas vykdyti projekto veiklas (jei toks sutikimas nėra išreikštas turto perdavimo valdyti / naudotis sutartyje). Turto valdymo sutartis turi būti sudaryta ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui skaičiuojant nuo projekto veiklų finansavimo pabaigos ir įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

46.11. jei statinys, kuriame numatoma atlikti statybos darbus, turi bendraturčių, turi būti pateikta statinio bendraturčių sutikimo vykdyti statybos darbus kopija;

46.12. jei projekte numatomi statybos darbai, statinio projekto, parengto ir patvirtinto STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nustatyta tvarka, kopija. Teikiama visos sudėties statinio techninio projekto elektroninė versija PDF formatu arba kurią būtų galima peržiūrėti naudojantis *Microsoft Office* programine įranga. Jei yra gautas statybą leidžiantis dokumentas, išduotas Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“, nustatyta tvarka, kartu pateikiama jo kopija;

46.13. jei statybos darbus planuojama vykdyti kultūros paveldo statiniuose ar statiniuose, esančiuose kultūros paveldo objektų teritorijose, gali būti prašoma pateikti ir papildomų Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų dokumentų kopijas; (jei taikoma);

46.14. jei projekte numatomi statybos darbai ir statinio projektą rengti privaloma, tačiau jis dar nėra parengtas ir patvirtintas, teikiama patvirtintos statinio projektavimo užduoties kopija. Jei statinio projekto rengti neprivaloma, vietoj statinio projektavimo užduoties pateikiamos planuojamų atlikti statybos darbų pagrindinės techninės specifikacijos;

46.15. jei projekte numatomi statybos darbai ir statinio projektas dar nėra parengtas ir patvirtintas, ar statinio projekto rengti neprivaloma, teikiami patalpų brėžiniai iš inventorinės bylos ir preliminarūs darbų apimčių žiniaraščiai, kuriuose nurodytos orientacinės darbų kainos, atitinkančios rinkos kainas, arba dokumentai, kuriuose nustatyta orientacinė patalpų einamojo remonto kvadratinio metro kaina, bei preliminarūs rangovų komerciniai pasiūlymai ir (arba) kainų apklausos suvestinė;

46.16. pareiškėjo ir (ar) partnerio įsipareigojimo padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas, pagrindimo dokumentus (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą, ministerijos, kaip asignavimų valdytojos, garantinis raštas, savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas ir kt.).

47. Jei nėra galimybės Aprašo 46.12 papunktyje nurodytų priedų pateikti per DMS, jie įgyvendinančiajai institucijai gali būti pateikti elektroninėje laikmenoje (PDF formatu) su lydraščiu, kuriame nurodomas valstybės planuojamų projektų sąrašo numeris, projekto pavadinimas, teikiamo dokumento pavadinimas. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

48. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas www.esinvesticijos.lt. Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašė nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima įgyvendinančioji institucija.

49. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

50. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

51. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą, vadovaudamas Projektų taisyklių 14 skirsnio nuostatomis.

52. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

53. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą, vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu vadovaujantis Projektų taisyklių 14 skirsnio nuostatomis. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos).

54. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

55. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

56. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projekto taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

57. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

58. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

59. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

60. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

60.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

60.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

61. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

62. Projekto vykdytojas projektui įgyvendinti turi suformuoti projekto komandą, kurios nariai turėtų patirties infrastruktūros projektų valdymo, projektų finansų valdymo, viešųjų pirkimų vykdymo, specifinės įrangos (jei projekte numatyta įsigyti specifinę įrangą) techninių specifikacijų rengimo, statybos projektų valdymo (jei projekte numatyti statybos darbai) srityse.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

63. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

64. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
